

Kontrol med, at denne Baandlæggelse ogsaa respekteres i Fremtiden. Saa vidt mig bekendt findes der i Lovgivningen ikke særlige Straffebestemmelser eller slikt for de Tvangshuse, som Lovgivningen nu kender; det er jo slet ikke noget nyt. Hvad der indeholdes i § 2 er ogsaa kun — jeg kan gerne sige — Genoplivelse af den gældende Lovgivning, fortrinnsvis Loven af December 1819 om Udstykning, som atter igen kun var en Gentagelse af tidligere Love, der stillede sig det Formaal, for Dje at lette Tilvebringelsen af et større Antal Huslodder. Jeg har tidligere, under Forhandlingen i Sjør, gjort noget udførligere Rede for den hele Udstyknings, som fandt Sted i denne Retning; jeg skal ikke komme vidtløftig tilbage dertil. Det var en Arv fra den store Landbotommission i Slutningen af forrige Aarhundrede, som satte sit Mærke i en Række Love, der begunstigede Tilvebringelsen af Husmandslodder, navnlig derved, at der til Udstykning af større Ejendomme knyttedes som Betingelse for at faa en saadan Bevilling, at der skulde udlægges en eller flere Huslodder med en Størrelse af ca. 3 Tdr. Land. Der førtes Kontrol dermed, idet det nemlig var paalagt Amtmændene at føre det fornødne Tilsyn med, at disse Bestemmelser virkelig blev udførte, nemlig dels at saadanne udstykkede Huslodder blev bebyggede inden for den almindelige legale Frist af 2 Aar — denne Tidsgrense er jo heller ikke noget nyt — og dels, at de ikke forsvandt i Fremtiden. Ganste vist blev denne Kontrol slappere og slappere i Aarenes Løb, og først i 1848, da Interessen for Smaaafsk. paa ny vaagne her til Lands, blev ogsaa dette Spørgsmaal taget op. Jeg tror, at det var Novemberministeriet, som udførte den Gerning, at genoplive Kontrollen med Tvangshusene, idet der den Gang udgik et Cirkulære fra Indenrigsministeriet, der paalagde Amtmændene nøje at paase, at disse Tvangshuse blev opretholdt; men jeg skal føje til, at da den Bølge, som igen havde rejst Spørgsmaalet i 1848, lagde sig, og der paa ny kom en vis reaktionær Strømning til Høret, slappedes atter Kontrollen, og det endte med, at der ved et ministerielt Cirkulære — jeg tror det var i 1865 — uden videre blev udtalt, at Amtmændene kunde se bort fra denne Kontrol med

Tvangshuse. Jeg skal gøre opmærksom paa, at det jo dog er et ret ejendommeligt Eksempel, vi der have paa, at et ministerielt Cirkulære ligefrem sætter en bestaaende Lov ud af Kraft; thi ifølge Loven af 1819 skulde et saadant Tilsyn finde Sted. Men det var, som sagt, en Lov, som Tidens Tand havde arbejdet saaledes paa, at den faktisk var traadt ud af Kraft, og saa forbandt den altsaa helt ved det af mig nævnte Cirkulære. Men i den almindelig gældende Lovgivning tror jeg ikke, at der vil være noget til Hindring for, at vi genopriste denne Regel, som altsaa er en Arv fra den store Landbotommission i Slutningen af forrige Aarhundrede: at der søges tilvejebragt Begunstigelser for Tilvebringelsen af Husmandslodder og indføres den deraf tillige følgende nødvendige Kontrol med, at saadanne Ejendomme blive opretholdt i Fremtiden.

Jeg skal for øvrigt give den ærede Minister Ret i, at der er Mangler ved dette Lovforslag, men jeg tror ogsaa, at der i den bestaaende Lovgivning mangler, om jeg saa maa sige, særlige Straffebestemmelser for Folk, som overtræde Lovens Bestemmelser om dette Emne; der vil jo ogsaa kunne træffes Regler for, hvad der i saa Tilfælde vil være at gøre. Som oftest har det jo været Slik, at naar der er foregaaet en Overtrædelse af Udstykningslovgivningen, har Indenrigsministeriet paalagt de paagældende en aarlig Mulkt, indtil den Tilstand, som Lovgivningen paalægger, var tilvejebragt. Jeg kender adskillige Eksempler herpaa, og efter nogle Aar er det ogsaa i Reglen gaaet i Orden paa denne Maade. Om det er fornødent at føje noget saadant til i dette Lovforslag, skal jeg ganske henstille. Jeg har foreløbig forudt, at den gældende Praksis og Ministeriets Bemyndigelse ifølge den bestaaende legale Ordning var tilstrækkelig til at haandhæve den gældende Lov og altsaa ogsaa den dertil knyttede Lovbestemmelse i dette Lovforslag. Den højtærede Indenrigsminister mente dernæst, at den Grænse, der var foreslaet: $\frac{1}{2}$ Tønde Hartkorn eller 10 Tønder Land i visse Egne var for stor, idet det der vilde kunne komme til at dreje sig om Jordlodder, som ville være at betragte som halve Gaarde i de bedre Egne. Sa, dersom der 10 Tdr. Land gjaldt de bedre Egne, vilde